

ГОЛОС СЕЛА

Газета об'єднання „безпартійного малоземельного і безземельного селянства”.

Адреса Редакції і Адміністрації:

Hrubieszów, z Lubel, ul. Podzamcze № 21

Г. Коман.

Ціна

окремого числа:

25 гр.

Умови виписки:

Газета виходить раз на два тижні і коштує у місяць 50 грошей а на 3 місяці, 1 з. 50 г.

Хай живе зорганіоване „безпартійне українське селянство”!

Хай живе Зізд делегатів (мужів довірія) з усіх сел округи Грубешів—Красностав — Янов для вибору кандидатів на наших укр. послів та сенаторів в Грубешові в салі „Оаза”, в день 14 (I) січня 1928 р. о 10 год. дня, на Новий Рік стар. стилю.

Від видавництва.

Репрезентаційний Комітет „Безпартійного і ні від кого незалежного укр. селянства”, покликаний до життя Грубешовським Зіздом дня 4 листопада, 1927 р., згідно внескові того ж Зізу приступає до видання цієї газети під назвою „Голос села”.

Ціль її—зясування потреб і бід нашого окривдженого, загманого і збіднілого укр. селянства, просто, яко і правдиво, без жадної тенденційності та хитрощів, як це випадає „Безпартійному селянству”.

Гроші на це маємо небагато, а діти наші карточлені—селянські відомі всім. От же їмоб інформувати час од часу масу безпартійного незалежного селянства, чого ій трима-

тися, видаємо цю газету хоч раз на два тижні.

Наша газета мусить бути такою ж як і ми самі тоб-то національною, селянською, безпартійною, незалежною ні від кого, непідкупно-честною і не уголово-підlestливою до ріжних вельможних панів. А доручення редакції газети Миколі Ваврикевичу відомому редакторові Народних Календарів „Колядок” і „Співника”, здається, є гаранцією ідейності і успіху нашої хлопської газети.

Хай же „Безпартійне українське селянство” прийме гостинно нашу просту, хлопську газету під свою стріху, „як свою дитину”, і підтримає посильними датками пресовий фонд її.

Члени Комітету.

нашого селянства. Решта ж 95% його не належить зовсім до жадної з існуючих політичних партій..

Одні громадяне не належать, бо не вірять в крикливі та тріскучі партійні обіцянки, які йдуть в супереч з живим життям. Як це виглядає, прошу перівняти..

„Земля без викупу!... А морг землі коштує при нашому малоземелю біля 2 тис. злотих та ще й не дістати... Докупити землі може лише заможний господар, а бідний не має жадної надії... Сервітути, що належаться нам з часів визволення нас царем від панщини, і то трудно видерти від панів-дідичів.

Кажуть ще „Воля!..“ Яка воля, коли нема для твоїх дітей вільної україн. школи і навіть укр. мови як окремого предмету навчання, в усіх школах Холмщини, і Підляша... А може це воля, що наші православні церкви стоять вже 10 літ зачинені

від нас самих навіть в урочисті свята Різдва Христового та пасхи..., а в старі Федонихи що не має ані 1 прента землі, солтис Хведсько Гуз з акцизником описує останню подушку з ковдрою за тютін, якого вона зовсім не садилі г. п., і т. п.

А може воля в тім, що можна лаяти наше і без того окривджене ду-

хоренство, всіх поголовно докторів, директорів, інтелігенцію за те, що вони мудріші від того, хто їх має?!.. А з ким же зістачиться тоді наш народ?.. З чужими по нації проводирами, які опутають наш народ ще гірше нинішнього поведуть його поза церквою, школою та правним порядком до культурного і морального виродження. Бачили ми таку свободу і на таку приманку нас не піймаєш!..

Другі громадяне не належать до жадної з існуючих партій, бо кожна з них то є „вузьші або ширші політичні рамки чи рямата“, в які не вміщаються всі наші життєві селянські потреби, а партійні проводири, одірані „високою політикою“ від села, не знають їх...

Інші громадяне не вірять в різні теоретичні теорії та ще не довірють партійним проводирам, які доеї за 5 літ нічого не зробили для нашого народу.

От же з тих чи інших теоретичних чи практичних мотивів 95% нашого Укр. селянства не належить до жадної з партійних рамок. Але ж це ще не значить, що всі, хто не належить до тих партій, то не має зовсім жадних потреб, стремлень та цілей... Отже цілі, стремління і потреби в маси нашого безпартійного укр. селянства є, але,

Vivimus—ergo sumus!..

—Ми живем—значить існуємо! Чи це до впідебі кому: урядові чи іншим українським партіям, об'єднанням та комітетом, претендуючим на абсолютну репрезентацію працюючих укр. мас, або й велього українського народу в Польщі, чи ні, але раз ми живем, та ми існуємо, і з нами volens — nolens мується всі лічитися...

Цю філозофічну формулу ставить льогічною передпосилкою «своєго ètre raison обеднання „безпартійного малоземельного і безземельного селянства“. Бо безпристранстій читач — наш приятель чи верог, погодиться з тим фактом, що до існуючих переважно на папері українських політичних партій, належить лише якихсь 5%

істину чи партії мало відповідають інтересам і життю нашого селянства.

Для зясування власне нужд і потреб нашого беспартійного укр. селянства, як поправити в найближчому майбутньому щоб то ні стало наше положення і як не датися опушкатися під час так близьких виборів до Сейму та Сенату, щоб поєсти туда від плуга та борони щиріх народників, які не побояться праці в нареді і для народу і зможуть хоч трохи поправити наше економічне й національне положення, і видається ця газета. Наше обєднання „Безпартійного селянства“ не претендує зовсім, як інші, на занадто запальні гасла, які ніби-то мають запалити ввесь світ, та розбити нашу національну єдність на соціальні клясові взаємно пожираючі себе групи: сільську бідноту, середняків, уркулів, попів, докторів, учителів і т. д., бо ми — обєднання „безпарт. селянства“ найперше все цінною працею. Хто робить своє діло на користь народу честно, вперто і вміло, той варт своєго хліба.

Ми „безпартійні селяни“ дійшли до переконання що жадна політична партія не йде однією і для всіх зрозумілим шляхом. В партіях лише чільні проводіри знають всі тайни, цілі і останні мети даної партії, а навіть і генерали тієї партії не стоять в курсі її політики, а лише виповнюють прикази з центру.

Ми же беспартійні, щоб не йти з завязаними очима до виборів, вибра-

ли свій одвергий, простий і для всіх зрозумілий шлях, який й оцінить головний виборець до Сейму і Сенату — українська безпарт. селянська маса і ним буде йти обов'язково в слідуючі вибори.

Для освідчення її і випускаємо цю нову трибуну — українського друкованого слова „Голос Села“ і просимо підтримувати її, поширювати і надсилати свої додатки з місць про наші селянські нужди і потреби.

В інтересах правди.

В українській пресі, в звязку з організацією мною — М. Ваврисевичем „безпартійної селянської маси“, з'явилось кілька статей, які неправильно інформують наше громадянство, як о мені особисто, так і о обєднанні „безпартійного селянства“.

В інтересах правди, не називаючи поіменно ні авторів тих додатків, ні газет друковавших їх (годі то лайки та взаємного опльовування!), лічу своїм обов'язком спростувати газетні пльотки.

1) „Обєднання безпартійного селянства“ покликано самим життям і селянством, до якого належу і я сам по своєму фаху.

2) Жадні сторонні чинники, а тим більше урядові польські не впливали на форматію нашого обєднання „безпартійного і незалежного ні від кого укр. селянства“. Отже як таке, наше обєднання не стоїть в звязку з жадною партією, а тим більше не має нічого спільного з акцією п.п. Горемики, Даниловича, Ількова, і т.д. бо Ваври-

чича купити не можна.

3) Матеріальні засоби наші невеликі, але власні і запрацьовані нами самими так само честно, як і думки, які висловлюємо в нашій неугодовій і незалежній ні від кого газеті.

4) Редактор її Микола Ваврисевич, по своєму фаху тепер, є 12-мортовий господар, власноручно працює в ріллі, несе як і ввесь наш народ всі господарчі невагоди і біди (сгорів, скалічів, і т. д.) Ніколи зі своїми спільнинами

ками М. Ваврисевич не судився. Судиться лише жінка Марія Ваврисевич з своєю братихою за свою батьківщину, з якої її разом з матір'ю окривджені. Де куркулів єт же мене 12 мортовоге господаря приснити трудно.

5). Що до конфлікту моєго з Васильчуками, то признаю свою горячність з-за тактичних розходжень з ними відносно виборів, як також і незабутні громадські заслуги перед Холмщиною. Ваврисевич.

Що то є безпартійність?

Безпартійність — то зовсім не значить, як тлумачать ріжні партійні люди, — беззасадність чи бездійність людини, яка не належить до жадної з існуючих, головним чином на папері, партій, бо на ділі вони ще нічого нашим людям не дали та їх наївно було б сподіватися якогось поліпшення добробуту нашого народу від тієї чи іншої партії, если він українські посли та сенатори, сполучені в українському Посольському Клубі, разом не змогли нічого зробити..

Далі, кожний безпартійний українець, если тільки він є свідомий і незалежний українець, тим самим вже належить до всенародної національної партії тоб-то домагається і дбав о краще „завтра“ свого народу: свободи школи, церкви, самоврядування, свободи культурно-просвітніх і економічних організацій, накінець — рівноправності нашого

народу в політичних правах і аграрних, тоб-то в справах комасації, сервітутів, набуття землі для місцевого населення, а не для зайд-кольоністів та осадників. Всі ці справи є настілько важні для нашого народу, що безпартійний народник — націоналіст придає більше значення тому, ніж всі соціалістичні партії, ворожі до церкви — бо церкви — то в одні з так нечисленних культурно-національних організацій нашого народу, які мусимо боронити всіма силами і дбати о відчинення всіх нині ще замкнених церквей і о передачу ключів від них місцевому населенню.

Цього всього ще нині нема, але так мусить бути, бо цього вимагає життя, справедливість, конституція, накінець ми — самі. I так мусить бути... Бо голос народу — голос Божий...

Христос рождається!..

Свята Різдва Христового завитали на нашу землю. В засипані снігом села і міста, до богатих палаців, де тільки бракує пташинього молока, і до убоїх хати бідака, де нині на Різдво та ще на пасху діти покушають білого пиріжка.. I там і тут однаково радісто і святочно забувають на першу і другу (писану) коляду серця при появі першої зірки, коли вся семя сядатиме за святочний стіл, або при появлі колядників

зі звіздою за окном.

— Христос рождається, славите! Велике свято приходу 2000 літ тому назад на грішну і холодну його істичну землю Християнської любови, братерства і справедливости — святкує весь Український Народ від Припяти, Вепру, Сяні, Карпат, Чорного моря і до Кавказу, Кубані, Деніу і Сожа, і скрізь на нашій Українській землі нині поділені ще кордонами на 4 часті між Росією, Румунією, Польщею і

Чехословаччиною, тепер в морозну ясну різдвяну нічку лунає наша рідна українська працівниця колядка, оригінальна і самобутня, як і наш народ в його етнографічному обходженню цього свята.

— Христос рождається, славите! Христос — символ любові і братерства, символ претесту проти гнету і поневолення чоловіка чоловіком і одної нації другою, символ — грядущого нового людського ладу без окривдженів і визисканів — рождається... От же всі, хто почуває себе нині окривд- женим, або поневоленим, радійте і святкуйте, бо Різдво Христове принесло в себе від приходу царства Божого на землі...

I хоч нині многострадальний наш Український Народ співає різдвяні пісні при зачиненіх від нас церквах (на Холмщині і Підляшші), але кожна сльоза поневоленої та окривджененої душі української близькість немов та Вифлемська зоря ярким промінням віри в краще наше майбутнє, віри в перемогу Христової правди і

З ВСЬОГО СВІТУ.

В Китаю З Кантону
доносять, що на приказ
генерала Сіма страчено 20
російських і 2500 китай-
ських робітників (комуніс-
тів) в Кантоні.

Нищать гаї В закуп-
лених лісах німецькі куп-
ці доконують масового ви-
рубу і дерево в сирому виді
вивозять з Польщі до себе.

Добра в нас господар-
ка, нічого казати!..

Торговля України
з Німеччиною. 1925—
26 року до Німеччини ви-
везено було з України 40 проц. всього українського
вивозу та привезено було
з Німеччини до України
24 проц. усього німець-
кого вивозу до СРСР. мар-
ганцеву та залізну руду
Німеччині продає лише
Україна, 65 проц., дубово-
го лісу — 35 проц., яєць
та птахів — біля 90 проц.
Укрдержторг за 1926 — 27
р. довів свій обіг по екс-
порту в Німеччині до 8
міл. Південнорудний трест
на 9,732,000 карб.

В біжучому році вивіз
має ще збільшитися.

Стихії шаліють по
світі. Нагле потепління
після морозів і сніжниць,
спричинило в багатьох
околицях Європи та півн.
Африки величезні повені.
На океанах і на Средзем-
ному морі зблудило бага-
то кораблів, деякі пропа-
ли без вісти. Від зудару
двох кораблів на морі
Мармари пішов на дно ко-
рабель „Севіндія“, а з
ним близько 100 людей!—

прав однакових для всіх
людей...

— Христос рождається,
славите!. Біля бідних ста-
єніх ясел, «восіяв світові
промінь Розуму» Перши-
ми побачили зорю його на
сході землі прості і не-
грамотні пастухи, і зре-
зуміли все. Так в незря-
чих хлопів одкрилися очі
на велику Христову прав-
ду, якої не власити вже
ні кому, і біля мистичних
ясел, біля народившоїся
ідеї визволення людства
зустрінулися прості пас-
тихи з магами сего світу,
та мудрелями науки
царями, бо правда є

У Фландрії, як взагалі в
цілій північно-західній Єв-
ропі настали страшні за-
мети, як потягли за со-
бою багато жертв в лю-
дах. В Англії задержано
в наслідок навалу снігу
залізничний рух на багатьо-
х лініях. Цілі села від-
тяті від світа. Зза бурі на
каналі задержана всяка
комунікація між Францією
і Англією. — У Франції
випав з шин поспішний
поїзд Париж-Кале, який
запутався в повалених бу-
рею телефонічних стовпах
і дротах. — Подібне панує
в Данії. В Еспанії шалі-
ють бурі з дощами. Є вели-
кі втрати в майні і лю-
дях. Великі зливи насту-
пили також в північному
Марокко, де всі ріки по-
вилівали, а залізича до-
ріга з Танжеру до Фесу
знищена. Полудневе Ма-
рокко ізвістили хмари са-
ранчі, проти якої вислано
літаки з газовими бом-
бами.

Є відомості про по-
віні в Англії.

Бюджет Рад. Со-
юзу на 1927—28рік.
Комісаріят фінансів виго-
товив план державного
бюджету СРСР в висоті
5,917 міл. карбованців, з
того 1,162 міл. карбован-
ців на ціли народного
господарства, є 282,8 міл.
карбованців більше, чим
минулого року. З тої суми
припадає 586 міл. карбов.
на електрифікацію, 170 міл.
карбов. на рільну госпо-
дарку, 107 міл. карбов. на
розвиток торговлі, 90,8
міл. карб. на розвиток ко-
мунальної господарки.

однаково приступна і зре-
зуміла для всіх..

Зрозуміла вена і для
нашого сільського працю-
ючого люду, що пережив
революцію, чув немов Ви-
флеємські пастухи, гасла
її на сході — про „землю
і волю“, про „самовизна-
чення і самоврядування
націй“, про свободу куль-
турного, релігійного і еко-
номічного життя наро-
дів, святкує в національ-
ному голоді і холеді Різд-
во, благає в Бога кращої
долі і вірити в перемогу
правди і волі над неправ-
дою і поневоленням...

— Христос рождається,

Контрреволюція.
З Мінска повідомляють про
ліквідацію великої шпіон-
ської організації на Київ-
щині і Одещині. Була то
монархістична організація,
що мала доконувати акти
терору і була на услугах
чужих ревізідок, а головно
англійської. В Одесі ця
організація була під назвою
„Дружина вел. кн. Миколи
Миколаєвича“, а належали
до неї бувші військові і
студенти. Організація ця мала
приготувати збройне повстання
на півд. Україні. Вона піширова-
ла во селах і містечках
України претибельшовиць-
кі відеази. Радянська вла-
да перевела багато преш-
тувань.

Япон. кораблі до
Китаю. В північному Кі-
таю, що знаходиться під
владою Чан-Цо Ліня, за-
неситься на конфлікт з
Японією. Японські воєнні
кораблі причалили до ки-
тайського порту Тян-Тсі-
ну. Їх поява викликала вели-
ке зворушення в Пекіні.
Приводом до такого кро-
ку Японії є її заборча по-
літика відносно Манджу-
рії, яка для Японії є дуже
ласим куском, і власне
Манджурія є тою кіст-
кою, яку хоче покушати і
Чан-Цо-Лін.

Вбивство посла в
Чехії. На дніх вбито
посла словацької респуб-
ліканської партії Йосифа
Зальобіна.

Зальобіна знайдено не-
живого в його родинному
селі, в пивниці, з прострі-
леною головою.

славите!. Різдво Предві-
ної Дитини випадає по
часі з „різдвом Сонця“, і
збільшеннем дня. От же
в цьому велика символі-
ка свята Різдва: самий
темний день зістався за-
ду, а впереду сподіваємо-
ся сонечного тепла, світла
і кращих весняних
днів...

Хай же Різдвяні свята
будуть символом і для
нашого нині ще невільно-
го роздергого на 4 части
народу на кращі дні на-
шого культурного, релігій-
ного і економічного на-
ціонального життя... Вір-
можіми, що для нас бли-

Зальобін перед самими
святочними феріями зга-
дував в присутності пар-
тійних товаришів, що по-
літичні вороги грезять
йому смертью. Так і ста-
лося.

Спільний фронт
всіх польських пар-
тій на Волині і в Га-
личині. На укр. і біло-
рус. кресах на Волині і в
Галичині польські партії
збльокувалися, щоб здобу-
ти як найбільше мандатів.
Єсли так обеднюються
польські партії, за якими
стоїть уряд і виборча ор-
динація, то чи не варто
і нам українцям йти всім
одним спільним фронтом,
обєднавши всі незалежні
національні чинники
під спільний блок?

Згідно великому заін-
тересованню селянства, на-
ші листи „Безпартійного
малоземельного і безве-
мельного селянства“ бу-
дуть виставлені в Окру-
гах—Грубешів, Холм, То-
машів і Володимир-Волин-
ський.

Оголошення.

Холмський Народний
Календар Ваврисевича цьо-
го року (1928) вийшов че-
рез помилку друкарні з
обложкою Волинською. В
слідуючому році (1929) як
доживем, вийде Холмський
Календар М. Ваврисевича
знову з зрозумілою і до-
рогою для нас Холмша-
ків традиційною обклад-
кою (зеленого кольору),
на якій буде намальовано
Холмський Собор—святы-
ню нашого краю...

М. Ваврисевич.

снєгонце, світ і тепло. Що
всесвітня семя поневоле-
них і визискуваних неба-
вом висяде до рівноправ-
ної святочної трапези і
заспіває коляду визволен-
ня. — Христос рождається,
славите!..

У Володимирі - Волин.
19/6 січня відбудеться в
салі Кіна Військ. Зізд „Без-
парт. Селянства“ Володи-
мір-Волин. округи для ви-
бору кандидатів на пос-
лів та сенаторів і обран-
ня Громад. Виборч. К-ту
на Володимирщину.

В Томашові такий же
Зізд відбудеться 22 січня.

Quo vadite

(Куди йдете)

пани бувші посли?

Одвертій лист М. Вавриєвича.

Про нас — українців в останні часи склалося прислів'я, дуже характерне для нашого передвиборчого часу:

— „Де збереться два українці — там є аж 3 партії”...

І в цьому багато правди. У нас — українців є так богато різних партій, груп і обеднань, принаймні на папері, що нам українцям — селянам в Польщі можуть шозавидувати навіть виці з більш розвиненим політичним життям, як напр. Німці, англичане та французи... Справді заграниця може подумати, читаючи наші укр. газети, що ми 7 міліонів українців в Польщі становимо надзвичайно політичну націю. Відомо, що народ наш в Польщі творить головним чином, по своєму фаху масу селян — рільників і сільських робітників, тобто беземельних селян. От же маса ця є в переважаючій кількості є безпартійна, тобто не належить до жадної партії, бо не має для цього часу, грошей та віри в партійні сили.

От же безпартійні українці (безпартійні націоналісти) то буде одна численно найбільша політична група народу.

Друга група — соціаліст. сільських селян, робітників та фірмальів, боміських (фабричних) робітників — українців є дуже мало для створення окремої робітничої укр. партії.

Накінець, трудова інтелігенція, міська і сіль-

ська буржуазія становлять ще одну партію, не числену по кількості членів, але сильну по інтелектуальним силам своїм.

От і всі, здається були б покликані живим життям, партії нашого народу. Все ж решта — то є штучне, розраховане на очікування наших людей, на лапання рибки в закаламученій партійною плутаницю та ворожнечою воді та ще хиба на послаблення відкорності нашого народу і розбиття голосів його в угоду владі та пануючої нації при майбутніх виборах.

Як орган незалежного матеріально і політично від кого безпартійного укр. селянства, становлючого — якихсь 95% українського населення в Польщі, не можемо мовчкі дивитися на ганебну, шкідливу і злочинну для нашого народу так звану партійну діяльність наших бувших послів, яка зводиться на ділі до розбиття єдності нашого народу і врешті матиме під час голосування до Сейму і Сенату вирост катастрофальний наслідки для нашого і без того окрівдженого всіми і навіть самою виборчою ординацією народу.

Передвиборча ситуація зарисовується вже тепер невідрадними і страшними фарбами: розочарування і байдужість народних мас до виборів, брак віри в майбутніх посілів на підставі анальгії з „діяльності“ бувших послів і помилковий погляд народної маси, що если по-

передні укр. посли мічого не зробили для поліпшення долі нашого народу, то і майбутні посли теж мічого не вдіють, а мовлявши, лише поправлять як і ті своє матеріальне положення, а більше нічого... Оце важко для нашого народу спадщина після попередньої Укр. Парламентарної Репрезентації, що не здолала залишити по собі ні добре пам'яті в людях, ні авторитету своїм випадковим персональним складом людей, ні якоюсь видоочною користною для нашого народу працею..

Але Бог з ним з тим старим Сеймом! Він помер, але не померли люди, що складали його... От же вони провадять і далі свою діяльність: видають свої партійні газети, розраховані на ті чи інші групи нашого народу, і агітують за свій мандат і ніби единоспасительний шлях до виборів до Сейму та Сенату, лаючи всіх, хто не належить до його партії...

А які ж будуть практичні виники такої чисто-еогоїстичної мандатохапної політичної діяльності наївів партійних послів?

— Розбиття голосів при голосуванні 4 і 11 березня ц. р. і страчення кількох мандатів, які отримав би наш народ в майбутньому Сеймі та Сенаті для зменшення там своєї репрезентації.

— От же quo vadite, пани бувші посли, і куди ведете розеднані вами ж самими наші народні маси?.. Згадайте євангельського сліпця, що вів інших до ями, в яку і сам упав. І ще памяйте, що кожна людина бачить себе лише з одної сторони, а сторонні люди бачать її краще і зі всіх боків.. От же не зазнавайтесь в своїй роботі і не лічіть її бездоганною або вище всякої критики, а головне ставте інтереси всього нашого народу, інтереси нашої нації вище наших особистих інтересів.

Мандат посольський, якого ви попробували на протязі 5 років, є річчу очевидно некепською, але музово підходить до цього

итамия з претилежного погляду: „хай я — такий-то діяч чи бувший посол і не попаду тепер до Сейму, аби наш народ ішов до виборів одним спільним національним фронтом і здебільшого голосів в майбутньому парламенті для оборони своїх інтересів”..

Лишє при такій належності постанові виборчого питання на загальнонародну і міжпартийну плоскість, виключачі осебисті лише вигоді поодиноких людей, інтереси нашої нації будуть охоронені, а вільне обрання народом виборчим країнам своїх представників буде гаранцією заинтересованності виборами з боку самого населення а також успіху самих виборів.

Куди ж ідете нині пани бувші посли і куди ведете народні маси?..

До розвалу національної єдності і до зменшення тієї кількості мандатів, яка нашему народові належить?..

— Так це буде Перша переміна.. тобто ви — партійні проводирі, дійсно попадете до Сейму та Сенату (бо маєте свою пресу та гроші на організацію), але якою ціною? — Ціною знесилення нашого народу.. — зменшенням відпорності нашого народу і зменшенням отриманих ним мандатів. Памятаєте, що в такому разі виники виборів не обернуться проти вас самих справедливим гнівом народні.. От же доки ще є час одкиньте всі ваші партійні суперечки, газетну лайку і зведення есобистих порахунків в цілі підірвання авторитету в своєму противнику чи конкуренту. А бо ж в громадах справах гріх конкурувати?

Всі наші думки присвятимо розбудженню наших народніх мас від тієї страшної апатії та тяжкого херобливого передвиборчого сму, в якому вони нині знаходяться, а всі наші зусилля вложимо в діло здобуття нашим народом як найбільшої кількості мандатів, які йому належать по етнографічній чисельності.

Селяне! Поширюйте нашу безпартійну і ні від кого незалежну хлопську газету!

ПРО КОЛЯДКУ.

Рік - річно наша просвітняська та рідно-хатівська молодіж в свята Різдва Христового колядує. Інші колядують самі на себе, щоб потім було зацікавлено випити та найняти музикантів і потанцовати. Інші колядують на церкву.. Інші хотіли би ужити заколядовані гроші на народні цілі, та не знають, де їх послати.

Нагадуємо ці адреси:

1) На рідну Хату в Холмі (будову Народного дому) м. Cheim-Lubels. ul. Obojipska, № 26.

2) На „Просвіту“: Львів Риоок. 10, II.

3) На „Рідну Школу“: Львів, Ринок 10, Укр. педагог. Т-во.

4) На україн. інвалідів: Львів, Руська 3, союз укр. інвалідів.

5) На політичних візницях: Львів, Ринок 10, Краєвий Союз Кредитовий (для візниці).